

#### اخبار

حوزه هنری کارگردان انقلابی را سر کار گذاشت و ساخت فیلم درباره تکفیری ها منتفی شد
**عایدی من تکرار اندوهبار خیال خام مدیریت فرهنگی است**

جلیل سامان که قرار بود با همکاری سازمان حوزه هنری فیلمی با موضوع تکفیری‌ها بسازد از منتفی شدن این اثر خبر داد. جلیل سامان، نویسنده و کارگردان سینما و تلویزیون در گفت‌وگو با تسنیم، از منتفی شدن ساخت فیلمی با موضوع تکفیری‌ها خبر داد و گفت: فیلمی با موضوع روز و محوریت گروه تکفیری‌ها در دست تولید داشتم که محقق نشد. وی افزود: مراحل تحقیق و پژوهش این فیلم در ایران به پایان رسیده است و خلاصه داستان این فیلم هم آماده شده بود که به دلایلی عملیاتی نشد و به تولید نرسید. سامان درباره تولید نشدن این قصه توضیح داد: برای ساخت این فیلم در مرحله اول نیاز به لوکیشن‌های واقعی بود. داستان در سوریه می‌گذرد که شرایط منطقه اجازه کار به نام نمی‌داد. من سه ماه منتظر ماندم که برای بازبینی به سوریه بروم اما مدام امروز و فردا شد و وقتی زمان اعزام مشخص شد تمام اطمینان من به مجری طرح سلب شده بود. کارگردان شهید چمران» اضافه کرد: درخواست کردم برای اینکه کار اجرایی پیش برود ابتدا تکلیف تهیه‌کننده و بودجه کار مشخص شود که عملا به نتیجه نرسیدیم یعنی حوزه هنری نمی‌توانست با این قصه عزمش را جزم کند و بودجه چند فیلم سینمایی معمولی را خرجش کند. این شد که نشد. سامان گفت: نمی‌دانم از حوزه هنری گلایه کنم یا نه! اما کارهایی از این دست مدیرانی می‌خواهد که یا قدرت تشخیص و ریسک بیشتری داشته باشند یا جیب پرپول‌تری که البته توقع زیادی است. ۶ ماه رفت و عایدی من غصای است برای قصهای ناتمام از تکرار اندوهبار خیال خام مدیریت فرهنگی کشورم و خیل ایدمهای را گل مالد خودم. ■■■

#### محمد کاسبی

**مقابل دوربین «هانیه» رفت**
محمد کاسبی، بازیگر سینما و تلویزیون روز گذشته ۱۷ شهریور مقابل دوربین مجموعه تلویزیونی «هانیه» به تهیه‌کنندگی علی مهام و کارگردانی سیدجلال دهقان‌اشکوری رفت.
جلال دهقانی‌اشکوری در این زمینه به مهر گفت: محمد کاسبی روز گذشته، ۱۷ شهریور در نقش «سید جلال» پدر «هانیه» جلوی دوربین این مجموعه تلویزیونی قرار گرفت. سیدجلال از کسبه بازار و فردی مذهبی است که با فعالان سیاسی و انقلابی یزد ارتباط بسیار نزدیکی دارد. ■■■

#### فداکاری مادران و همسران شهید جلوی دوربین می‌رود

تهیه‌کننده فیلم-سینمایی «ویلاهای» گفت: موضوع این فیلم نمایش فداکاری پنهان مادران و همسران شهدا در دوران دفاع‌مقدس است که از اواسط مهرماه کلید می‌خورد. محمد پیرهادی، تهیه‌کننده «ویلاهای» در گفت‌وگو با تسنیم، با بیان اینکه پیش‌تولید این فیلم سینمایی به کارگردانی منیر قیدی که از اواخر مردادماه آغاز شده بود، مراحل نهایی خود را پشت سر می‌گذارد، گفت: از اواسط مهرماه کار تولید این فیلم سینمایی را آغاز می‌کنیم. با برنامه‌ریزی انجام‌شده فیلمبرداری این فیلم سینمایی را پس از نهایی شدن بازیگران اصلی و عوامل پشت دوربین از ماه آینده کلید می‌زنیم.
قصه «ویلاهای» مربوط به سال‌های جنگ است و برای نخستین بار درباره نقش همسران و مادران رزمندگان پشت خطوط جبهه، صحنه می‌کند و به نقش آنان و فداکاری پنهان با آنها که تاکنون به آن پرداخته نشده است می‌پردازد. پیرهادی که تلاش دارد این فیلم را برای جشنواره فیلم فجر آماده کند پیش از این اعلام کرده بود که در این فیلم بیشتر نقش‌ها متعلق به خانم‌ها است و از این رو از بازیگران مطرح و باتجربه تئاتر برای این فیلم استفاده می‌کنیم. ■■■

**توزیع بیش از ۵۰ نوع نوشت‌افزار ایرانی-اسلامی جدید**
جنبش توزیع آقا روح‌الله به منظور ترویج فرهنگ ایرانی - اسلامی اقدام به تولید نوشت‌افزار با طرح‌های اینچینی کرده است. همچنین این مجموعه اقدام به توزیع تعدادی از طرح‌های جدید خود هم‌زمان با آغاز سال تحصیلی جدید کرده است. به گزارش تسنیم، جنبش توزیع آقا روح‌الله در راستای تولید نوشت‌افزارهای ایرانی - اسلامی با سبک زندگی اسلامی، اقدام به ساخت و انتشار لوازم‌التحریرهایی کرده که به تازگی روانه بازار شده است. از جمله تصاویر و طرح‌های ایرانی -اسلامی به کار گرفته شده در نوشت‌افزارها می‌توان به چهره‌های شاخصی همانند استاد مرتضی مطهری، علی شریعتی، میرزا کوچک‌خان جنگلی، غلامرضا تختی، قیصر امین‌پور و تصاویری با موضوع اقتصاد مقاومتی، جمعیت، کار ایرانی، کودکان عهد، مهدویت و... اشاره کرد.

#### خبرنگار فرهنگی «وطن امروز» باشد

هموطن گرامی! نقدها و یادداشت‌های خود را در حوزه فرهنگ و هنر، امم از نقد سینمایی، نقد کتاب و گزارش فرهنگی از سراسر ایران برای روزنامه ارسال کنید. ضمن انتشار مطالب شما به نام خودتان در روزنامه، هر ماه به بهترین مطلب ارسالی هدیهای از طرف «وطن امروز» تعلق خواهد گرفت.

**Farhangi@vatanemrooz.ir**

**کاوه قادری: «خط ویژه»** اگرچه در میزاسن با لانگ شاتی از نوع هلی شات آغاز گشته و با لانگ شاتی از نوع هلی شات پایان می‌یابد اما چه در میزاسن و چه در فیلمنامه، بیش از بسیاری از فیلم‌های این روزهای سینمای ایران، به شهر و جامعه‌ای که درون آن زندگی می‌کند وارد می‌شود. به عبارت دیگر، میان دو لانگ شات آغازین و پایانی، چه در میزاسن و چه در فیلمنامه، فیلمی نهفته است که اساسا نه فیلم لانگ شات و نه فیلم کلوزآپ بلکه فیلمی مدیوم شات و مدیوم کلوزآپ است. تیتراژی خلاقانه دارد که همزمان با طواف دوربین به دور خیابانی از شهر است و از اینجا تا پایان فیلم، اغلب نماها یا مدیوم شات هستند یا مدیوم کلوزآپ، مدیوم شات‌هایی از داخل خانه آدم‌های درون داستان (نگاهی گذرا به زندگی‌شان) و از بالا و پایین‌شدن‌هایشان در شهر (نگاهی موشکافانه‌تر ویستر شدن شخصیت‌ها برای رصد کردن جامعه توسط فیلم) همچنین مدیوم کلوزها و گاهی کلوزآپ‌هایی برای راهیایی به درونشان (هرچند معدود و انگشت شمار). شخصیت‌هایش معرفی دارند و خورده قصه و قابل لمس‌اند و سمپاتی و دغدغه دارند، آرمانی و موثرند و دارای حصول در این میان، صدابلته به سبب اراده فیلمساز بر آفرینش اثری شهری و اجتماعی، کار با جمع، بر تمرکز روی ساحت تک تک افراد تقدم دارد و از این رو «خط ویژه» مملو است از میزاسن‌های دو یا چند نفره. به عبارت دیگر، روی هیچ کدام از کاراکترها به مثابه یک قهرمان دراماتیک یا یک شخصیت محوری و بسترساز درام، تمرکزی دراماتیک صورت نمی‌گیرد و از این رو آنانی که فیلم را با شاقول اثری قهرمان محور یا شخصیت‌محور می‌سنجند، سخت در اشتباهند. «خط ویژه» محصول سینمایی فرمحور نیست و از ابتدا عمدانه بنا دارد قصه یک جمع را روایت کند و چه در میزاسن و چه در فیلمنامه کیایی، این کار با جمع است که در اولویت قرار می‌گیرد و نه تمرکز بر ساحت فرد. البته این همه، فیلم را درهای در قصه گویی و شخصیت‌پردازی و موقعیت‌سازی سست نمی‌کند چرا که «خط ویژه» قصه ساده و سراسرت خود را بدون هیچ لکنتی روایت کرده و هم قصه زمان را می‌گوید و هم قصه مکان را. شخصیت‌هایش را در عرض جاده‌دیگر تعریف می‌کند، بدون اینکه حتی یکی از آنان را دچار بی‌هویتی گرداند یا از تاثیرشان بر داستان بکاهد و از همه مهتر اینکه خود را ملزم به ایجاد موقعیت‌های پی در پی به تبع آن، پیشبدر قصه می‌داند و از معدود فیلم‌های است است که به معنای حقیقی کلمه ریتیم دارد. ریتیمی که در اقتضای فیلمنامه پرشخصیت و پر موقعیت و پر رویداد و پر کشمکش و پرفراز و فرود فیلم، تند است و البته در این ترنم می‌‌رود و جزئیات را از یاد می‌برد و به ورطه تفریط افتاده و خاموش و کسالت‌بار می‌شود و بدین‌گونه است که کار با جمع، به هیچ عنوان سبب بی‌هویتی شخصیت‌ها و مانع از قصه‌گویی فیلمنامه نشده و از قضا موقعیت‌های «خط ویژه» غالباً در فیلمنامه درخشانش نهفته‌است.

فیلمنامه کیایی، مملو از موقعیت‌های کمدی است و درست برخلاف «ضدگلوله» (که موقعیت‌های کمدی‌اش، غالباً در اجرا عقییم می‌مانند) موقعیت‌هایش را به ثمر می‌ساند. قصه‌اش با چند کشش جدی جمعی (زد و خورد و در بانک و دزدی و ...) کلید می‌خورد. کش‌هایی که هم تعدد دارند و هم تنوع و نویدبخش فیلمی کشش‌مند و پر رویداد هستند. رویدادهای، اگرچه چمگلی در لحظه رخ می‌دهند اما تماما در بستر روند داستانی قرار داشته و مطلقاً بیرون از زائر فیلم نیستند. رویدادهایی که موقعیت‌های کمدی بی در پی خلق

در مبنای خاطرات مازیار بهاری از زندانی شدنش در ایران به جرم جاسوسی ساخته شده، کتاب «سپس آنها برای من آمدند: یک داستان خانوادگی از عشق، اسارت و بقا» را پایه داستان خود قرار داده است. بهاری که روزنامه‌نگاری شاغل در کانادا بود پس از انتخابات ریاست‌جمهوری دوره دهم در ایران ۱۸ روز در زندان بسر برد. استوارت پس از آزادی بهاری از زندان، وی را به برنامه شبانه تلویزیونی‌اش دعوت کرد و از همانجا ارتباط این دو برای ساخته شدن یک فیلم سینمایی بر مبنای این خاطرات شکل گرفت. جان استوارت که پس از اتخاذ تصمیم ساختن این فیلم چهار ماه به دنبال نویسنده‌ای برای تهران بوده‌ای. این فیلم می‌گشت، سرانجام خودش در کسوت یک فیلمنامه‌نویس هم وارد میدان عمل شد و این فیلم را هم نوشت و هم به عنوان اولین تجربه کارگردانی‌اش

#### فرهنگ و هنر

نگاهی به فیلم «خط ویژه» به بهانه ورود به شبکه نمایش خانگی

# در حال و هوای اختلاس



به مرز شوخی‌های طعنه‌آمیز سیاسی نیز نزدیک می‌شود. اما آنچه فیلمنامه «خط ویژه» را غنی کرده، در نحوه شکل‌گیری کمدی سیاه فیلم نهفته است، کمدی سیاهی که برخلاف بسیاری از آثار کمدی سینمای ایران، نه فقط از طریق کمدی کلامی، بلکه غالباً از طریق کمدی موقعیت شکل می‌گیرد. اکثریت قریب به اتفاق رویدادها و موقعیت‌های کمدی فیلم، دارای اصالت هستند چرا که از یک زنجیره علت و معلولی برخوردارند و در عین حال، با عنصر تصادف نیز تلفیق شده و موجب گشت‌اند تماشاشگر در عین غافلگیری، مصرانه مسیر داستان را تا پایان دنبال کرده و حتی یک لحظه هم به ساعت مچی خود نگاه نکنند. فیلمنامه کیایی در عین حال، هر کجا که اراده کرده به‌راحتی توانسته لحن عوض کند، بی‌آنکه ارتباط تماشیک از کف داده و چندباره شود و این موهبت، حداقل در ۲ مقطع از فیلم یکی مطلع شدن کاوه از ازدواج مهتاب (برای چند ثانیه سکوتی محض، فضای پر تنش فیلم را دبرمی‌گیرد) بوده و لحن را از کمدی به درام تغییر می‌دهد و دیگری، بیدار شدن کاوه و شاهین و دیگران و برهم خوردن نقشه فرار فریدون و مهرش است که لحن درام فیلم را مجدداً به کمدی تغییر داده و هرگونه پایان‌بندی کلیشه‌ای در «خط ویژه» را با قاطعیت به تمسخر می‌گیرد. البته گاه‌ا لحن فیلم، ترکیبی نیز می‌شود و تصویر تلخ توزیع پول‌ها از روی

پل هوایی (که وجهی دوگانه داشته و در عین دارا بودن لحنی کمدی، به خودی خود، تلخ و تامل‌برانگیز است) گواهی بر این مدعاست. با این حال در «خط ویژه»، لحن کمدی بر درام غالب می‌شود و کیایی با طراحی یک رویداد بسیار ساده (بیدار شدن کاوه و دیدگران از خواب و برهم خوردن فرار فریدون و مهرش) آن‌از بارزترین این کمدی‌ها باشد

فیلمش را از پایدانی کلیشه‌ای نجات داده و برای قهرمان‌هایش، تحولی اصیل و واقعی رقم می‌زند. کیایی قهرمانانی را می‌آفریند که تماشاشگر به‌راحتی با آنها و عمل قهرمانانه (اما مجرمانه)‌شان، همذات‌پنداری می‌کند. قهرمان‌هایی که نه لباسشان عوض می‌شود و نه منش‌شان و مانند قهرمانان «جیبسر خیابان جنوبی»، بچه‌میش نیز نمی‌شوند. ضدقهرمان فیلم نیز برای تنبیه قهرمانان، جامب‌کارگونه به قهرمانی تحمیلی مبدل نمی‌شود. آری! آنچه در «خط ویژه» موجب‌ات تحول قهرمانان فیلم را فراهم می‌آورد،

کارگردان، استوارت را می‌توان اندکی با اغماض قضاوت کرد و با این حال صحنه‌هایی از فیلم بویژه مربوط به انتخابات را یک کمدی می‌خواند. اریک کوهن از ایندی وایر با این نظر موافق است و می‌نویسد: دلیلی شuo با توجه به اینکه یک شوی شبانه است سریع از برابر چشم می‌گذرد، اما «گلاب» یک جور دیوانگی است. کریس ویلمن از پلی لیست چنین صحنه‌هایی را ترکیبی از هجو و حماقت می‌نامد.

«گلاب» قرار است اکران رسمی‌اش را از ۷ نوامبر در سینمای آمریکا آغاز کند.

به گزارش مهر، انتخاب سوزوهای سیاسی برای ساخت فیلم علیه جمهوری اسلامی ایران بیش از سه دهه است در دستور کار فیلمسازان غربی با حمایت نهادهای امنیتی و اطلاعاتی رژیم‌های استکباری است. ارائه تصویری مخدوش و متناصب با سیاست‌های ایران‌هراسی که غرب در دنیا دنبال می‌کند، همواره در سینما دنبال شده است ولی نکته اینجاست که خروجی این تلاش غالباً فیلم‌هایی است که حتی عام‌ترین مخاطبان هم با آن ارتباط برقرار نکرده و ایرادهای محتوایی و تحریفات تاریخی را به سرعت در این آثار دریایی می‌کنند. حتی در فیلم‌هایی به عنوان سینمای مستقل به نقد جانبدارانه جمهوری اسلامی می‌پردازند، ردیای حمایت‌های مادی و معنوی قدرت‌های غربی دیده می‌شود که سعی دارند با حمایت‌های پشت پرده و حتی آشکار سون اهدای جوایز مختلف سینمایی این دسته از آثار را مورد توجه و تبلیغ قرار دهند. فیلم «گلاب» که روایتی یکسویه از یک خبرنگار که تنها چند روز در انتخابات ایران حضور داشته، است، تاکنون نظر مثبت منتقدان حرفه‌ای سینما را به دنبال نداشته است.

#### فرهنگ و هنر

نگاهی به فیلم «خط ویژه» به بهانه ورود به شبکه نمایش خانگی

# در حال و هوای اختلاس

#### تازه‌ها

انتقاد شدید رئیس کار گروه هنر و رسانه کمیسیون فرهنگی از ارشاد

**پژمانفر: دولت موضع خود را در حوزه فرهنگ مشخص کند**

حجت‌الاسلام پژمانفر گفت: هزینه‌ایسن کار (رفتر کجدار و مریز مسوولان ارشاد) به درد آوردن دل رهبری و نسا امید کردن جوانان مومن و انقلابی است و آنها شاید بتوانند چند ماه دیگر به این کار ادامه دهند اما یک جایی باید اعلام کنند دقیقاً چه درسر دارند نصرالله پژمان فر، رئیس کار گروه هنر و رسانه کمیسیون فرهنگی مجلس در گفت‌وگو با فارس با بیان اینکه وزارت ارشاد در حوزه فرهنگ و هنر اقداماتی انجام داده که رضایتبخش نیست، گفت: کار در حوزه فرهنگ بسیار سخت و پیچیده است و ما از این سختی آگاه هستیم اما با مشاهده روند یکسال گذشته وزارت ارشاد عملکرد این وزارتخانه را چندان مثبت نمی‌دانیم. معتمد برخی افرادی که در وزارت ارشاد مسوولیت دارند از افراد دلسوز هستند که برخی‌شان را بنده نیز می‌شناسم ولی خروجی کار مطلوب نبوده و این مساله جای تامل دارد. پژمان‌فر افزود: گاهی برخی سخنان و برخی خروجی‌های فرهنگی نگران‌کننده است و گویی برخی جریاناتی که در سال‌های دوم خرداد فعال بودند تازه گرفته‌اند. وی با بیان اینکه جبهه‌ای که در بهترین حالتش سکولار است و هیچگاه دلبسته منافع کشور نبوده نباید از عملکرد دولتی‌های ما ذوق کند، ادامه داد: کار به جایی رسیده که نویسنده‌ای انقلابیون را خونریز و جانی معرفی می‌کند و کنایش اول در اسرائیل منتشر شده، حالا به تکاپو افتاده که نوشته‌هایش در ایران منتشر شود. عضو کمیسیون فرهنگی با بیان اینکه البته این کتاب مجوز نخواهد گرفت، ادامه داد: بنده معتقدم فضای فرهنگی دوم خرداد در کشور به‌وجود نخواهد آمد چون نه رئیس‌جمهور ما خاتمی است و نه جبهه فرهنگی انقلاب مثل آن زمان نحیف است اما حداقل انتظار فرهنگی از دولت محترم این است که طوری رفتار نکند که برخی به طمع بیفتند وی افزود: «اینکه برادران ما فکر کنند با این فضاها می‌توانند طیفی را با خود همراه کنند نه شرعی است، نه اخلاقی و نه سودی برای دولت خواهد داشت چراکه جبهه روشنفکری همیشه در هر برهه‌ای نشان داده اش را با جایش می‌خواهد و با پررویی هم این مطالباتش را عنوان کرده است. وی با بیان اینکه دولت بالاخره باید بگوید در حوزه فرهنگ کدام طرف ایستاده، گفت: ما می‌دانیم که همه مسوولان ارشاد اینگونه فکر نمی‌کنند و شاید می‌خواهند با این کجدار و مریز رفتار کردن هزینه کمتری را پرداخت کنند اما باید بلدانند هزینه این کار به درد آوردن دل رهبری و ناامید کردن جوانان مومن و انقلابی است و آنها شاید بتوانند چند ماه دیگر به این کار ادامه دهند اما بالاخره یک جایی باید اعلام کنند دقیقاً چه در سر دارند. وی گفت: البته همانطور که گفتم برخی اقدامات هم گویی با برآمله و در جهت خواست قدرت‌های غالب جهانی است و این نگران‌کننده است. پژمان‌فر در بخش دیگری از سخنان خود گفت: غیر از وزارت ارشاد سازمان‌ها و نهادهای دیگر هم باید به رسالت سنگین خود توجه داشته باشند چراکه اساس تاسیس آنها تحقق شعارهای انقلاب است و باید بین شعار و عملکردشان تناسبی وجود داشته باشد. وی با بیان اینکه حوزه هنری، بنیاد روایت، موسسات تولید فیلم، موسسات وابسته به شهرداری تهران و... از جمله آنها هستند، گفت: نباید بی‌انضاطی کرد و به نظر می‌رسد امور فرهنگی رو به جلو است اما در برخی از این نهادها و سازمان‌ها هم شاهد کم‌کاری هستیم. وی با انتقاد از برخی از این سازمان‌ها و نهادها، گفت: گاهی کار از کم‌کاری می‌گذرد و یک جایی که با بودجه حاکمیت اداره می‌شود محلی برای ارتزاق و خودنمایی افرادی می‌شود که به صراحت علیه انقلاب و دین مردم فعالیت کرده‌اند عضو کمیسیون فرهنگی مجلس با بیان اینکه نهادهای ارتزاق‌کننده از پول حاکمیت نباید محل تقویت جبهه معارض انقلاب شوند، گفت: ما فعالیت‌های فرهنگی را رصد می‌کنیم و مشاهده کرده‌ایم که برخی از این نهادها یاوتاق آثار افراد تلولبار در حوزه‌های مختلف است. وی افزود: هنوز به این مساله نرسیده‌ایم که این موارد عمدی و جریانی است اما اگر اصلاح نشود آن را در رسانه‌ها اعلام خواهیم کرد. ■■■

### ۱۱ فیلم کوتاه و نیمه‌بلند

**در مسابقه بین الملل جشنواره کودک**
اسمی ۱۱ اثر کوتاه و نیمه‌بلند بخش مسابقه بین‌الملل بیست و هشتمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های کودکان و نوجوانان اعلام شد. به گزارش معاونت ارتباطات و امور رسانه‌ای جشنواره فیلم کودک و نوجوان، اسامی آثار کوتاه و نیمه‌بلند رایافته به بخش مسابقه بین‌الملل جشنواره به این ترتیب معرفی شد: «پار در سرزمین شگفتی‌ها» به کارگردانی بهروز کرمی‌زاده از آلمان، «کمدی شکلات» به کارگردانی چایروو نیسا از اندونزی، «فاطمیما» به کارگردانی نعیما محمد از فلالند، «جیرکا و موش سفید» به کارگردانی کارل ژاناک از چک، «سمور جادویی» به کارگردانی لیسون پارکر از کانادا، «پونته و چرخ لاستیکی» به کارگردانی ساجین گیمیر از نپال، «درخت بارانی» به کارگردانی اندرا کمور یارتو از اندونزی، «شرم و عینک» به کارگردانی الکساندرو ریکونداو از ایتالیا، «صدای باران» به کارگردانی کیم جین‌هی از کره‌جنوبی، «سویا و طبیعت» به به کارگردانی سیمون ویر از سوئیس و «لوسی در برابر محکومیت صدها» به کارگردانی مونیکا هرا از مکزیک.